

بسمه تعالی
 دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
 دانشکده بهداشت
 گروه آموزشی مهندسی بهداشت محیط
 طرح درس

نام درس: اپیدمیولوژی محیط

مقطع: ترم دوم کارشناسی ارشد ناپیوسته مهندسی بهداشت محیط	تعداد واحد (یا سهم استاد از واحد): ۲ واحد نظری ۰/۵
مدت زمان ارائه درس: ۱۲ ساعت (۶ جلسه)	نوع درس: نظری
زمان ارائه درس: روز: دوشنبه ساعت: ۴-۲ نیمسال: دوم ۴۰۱-۱۴۰۰	زمان پاسخگویی به سوالات، روز دو شنبه ۴-۶
پیشنیاز: ندارد	
مدرس: دکتر علی الماسی	

هدف کلی درس:

دانشجو در پایان این درس باید بتواند برآموزه های خود از درس با اصول اپیدمیولوژی، کار برد های روش های اپیدمیولوژیکی در موضوعات بهداشت محیطی نظیر عوامل محیطی و سطوح پیشگیری، اندازه های بیماری، ناتوانی و مرگ ناشی از عوامل محیطی در جوامع و مقایسه آن ها، منابع خطا و مبانی ارزیابی عوامل محیطی به ویژه میزان خطر پذیری ناشی از برخورد با عوامل آلاینده های محیطی را پیش بینی و بر آورد نماید و راه های مناسب مدیریت و مقابله با آن ها را تشریح کند.

شرح درس: آشنایی آشنایی دانشجویانبا تعاریف و حیطه اپیدمیولوژی محیط با تاکید بر مدیریت عوامل بروز هر پدیده منجر به خطر، نیازمند پاسخ به سه پرسش اساسی به شرح زیر می باشد:

- چه چیز اشتباه است؟
- این اشتباه چگونه وقوع یافته است؟
- پیامد آن چیست؟

ارزیابی و مدیریت خطر در زمینه موضوعات بهداشت محیطی و اکولوژی نیز بعنوان یک شاخه جدید علمی در سال های اخیر به سرعت گسترش یافته است و منجر به ارائه انتشارات بسیار زیادی در این زمینه گردیده است. از سوی دیگر کار برد مبانی و مفاهیم این شاخه جدید دانش تا حدود زیادی با ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح های توسعه (EIA) نیز همراه گردیده و اخیرا موضوع مخاطرات بهداشت محیطی نیز توسط دولت مورد توجه قرار گرفته و تحت عنوان پیوست سلامت، مطرح گردیده که در آن بحث سلامت انسان محوریت پیدا کرده است. هر چند ارزیابی خطر برای برخی فعالیت های اقتصادی، تجاری همچون بانکداری، بیمه، خدمات بهداشتی نظیر فعالیت های بهسازی و ایمنی شغلی بخوبی تعریف گردیده است. اما در زمینه ملاحظات بهداشت محیطی، این مفاهیم هنوز بسیار جدید و نو می باشد. ارزیابی و مدیریت خطر به معنی کار برد تکنیک ها و روش های نظام مندی است که موجب تامین اطلاعات لازم در زمینه برآورد مخاطرات بهداشت محیطی و شکل دادن چارچوب قضاوت علمی در باره آن ها می گردد، و نهایت به شکل گیری تصمیمات مدیریتی در یک محدوده از اختیارات برنامه ریزی شده می انجامد که می تواند به کاهش خطرات پیش بینی شده منجر گردد. در این درس مفاهیم اساسی خطر، ارزیابی و برآورد، راه های پیش بینی و تخمین و محدود سازی برای مدیریت آن ارائه خواهد شد.

سر فصل درس و رئوس مطالب (۱۲ ساعت نظری):

در پایان این دوره انتظار می رود فراگیر با مفاهیم زیر آشنایی و شناخت پیدا نماید:

تعریف و دامنه کار برد اپیدمیولوژی با تاکید بر موضوعات، مشکلات، راهبردهای محیطی با دیدگاه های

جدید و بکار گیری آن در مدیریت خطرات بهداشت محیطی

ارزیابی و مدیریت خطرات بهداشت محیطی

جلسه اول : هدف کلی: تعریف و دامنه کار برد اپیدمیولوژی با تاکید بر موضوعات، مشکلات محیطی

اهداف رفتاری مورد انتظار: دانشجو بایستی موارد زیر راه پاسخ دهد

- ۱- تعریف اپیدمیولوژی با رویکرد اکولوژیکی را بیان نماید.
- ۲- سهم محیط زیست را در سلامت جامعه تبیین و تعیین کند.
- ۳- رویکرد اپیدمیولوژی به نقش عوامل محیطی در سلامت را توضیح دهد.
- ۴- مشکلات محتمل زیست محیطی را احصاء نماید

جلسه دوم: هدف کلی: راهبردهای محیطی با دیدگاه های جدید و بکار گیری آن در مدیریت خطرات

بهداشت محیطی

اهداف رفتاری مورد انتظار: دانشجو بایستی موارد زیر راه پاسخ دهد

- ۱- تاریخچه تلفیق موضوع اپیدمیولوژی و بهسازی محیط را به گونه ای مستند بیان نماید.
- ۲- رویکرد جدید مدیریت جامع سلامت به کار برد اپیدمیولوژی در سلامت محیط و جامعه توضیح دهد.
- ۳- منابع احتمالی خطرات زیست محیطی را با نگاه همه گیری شناسی تبیین و تعیین نماید.
- ۴- ضرورت اجتناب نا پذیر همکاری اپیدمیولوژیست و مهندس بهداشت محیط از طریق بحث گروهی در قالب پروژه کتابخانه ای تهیه و تدوین نماید.

جلسه سوم: هدف کلی: شباهت ها و تفاوت های اپیدمیولوژی محیط و شغلی

اهداف رفتاری مورد انتظار: دانشجو بایستی موارد زیر راه پاسخ دهد.

۱- دانشجو قادر باشد کلیات مربوط به ارزیابی ریسک با محوریت اثرات توسعه بر سلامت انسان بیان نماید.

۲- دانشجو قادر باشد خطر را با نگاه تحلیلی تبیین نماید

۳- ویژگی های خطر یا منبع موجد آن را توضیح دهد

۴- عوامل مؤثر در شدت و ضعف خطر را بیان نماید

۵- نقش مواجهه در تشدید تاثیر خطر تحلیل، توصیف و ترسیم نماید

۶- مفهوم ریسک و نحوه ارزیابی آن را بیان نماید

۷- روابط بین دوز- پاسخ و دوز- اثر را توضیح دهد

۸- مفاهیم ۱-۶ در قالب یک بحث گروهی برنامه ریزی شده با هدایت استاد توسط دانشجویان در قالب پروژه ای ۱-۲ ساعته با استفاده از جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و امکانات بر خط انجام می شود. بدیهی است نتیجه پروژه کلاسی به مدت ۱۵-۱۰ دقیقه در ابتدا کلاس بعدی توسط دانشجوگزارش میگردد

جلسه چهارم: هدف کلی: طبقه بندی مخاطرات

اهداف رفتاری مورد انتظار: دانشجو بایستی موارد زیر را به پاسخ دهد دانشجو پس از گذراندن این مبحث قادر باشد، چگونگی ارزیابی ریسک را بیان نماید

- ۱- دانشجو پس از گذراندن این مبحث قادر باشد، تفاوت و تشابه شناسائی عوامل خطر را، احتمال خطر، ارتباطات دوز-پاسخ(اثر) توضیح دهد
- ۲- دانشجو پس از گذراندن این مبحث قادر باشد، مبانی شناسائی ریسک را لیست نماید.
- ۳- "....."، ماهیت خطر را توصیف نماید
- ۴- "....."، با توجه به موارد ۴-۱ در این جلسه از درس مخاطرات را طبقه بند نماید.

جلسه پنجم: هدف کلی: تبیین اجزای آنالیز خطر تعیین مبانی و مدیریت آن

اهداف رفتاری مورد انتظار: دانشجو بایستی موارد زیر را به پاسخ دهد

- ۱- دانشجو پس از گذراندن این مبحث قادر باشد، منابع اطلاعات در مورد خطر را بیان نماید.
- ۲- دانشجو پس از گذراندن این مبحث قادر باشد، نماد و شاخص های خطر را بیان کند.
- ۳- دانشجو پس از گذراندن این مبحث قادر باشد، طبق بندی و ماهیت خطر را بیان نماید.
- ۴- دانشجو پس از گذراندن این مبحث قادر باشد، عوامل مؤثر در ایجاد خطر را لیست نماید.
- ۵- دانشجو پس از گذراندن این مبحث قادر باشد، مقدار پاسخ به عامل خطر را بیان نماید
- ۶- دانشجو پس از گذراندن این مبحث قادر باشد، پاسخ در رابطه با شدت و ضعف خطر را بیان کند.
- ۷- دانشجو پس از گذراندن این مبحث قادر باشد، پاسخ در رابطه با مدت مواجهه با خطر را بیان نماید.
- ۸- دانشجو با استفاده از مطالعه کتابخانه ای با هدایت استاد از داده های موجود و با استفاده از روش های آماری و روشهای آنالیز مدیریت خطر نظیر **مونت کارلو** و **کریستال بال** مقاله یا پروژه ای را طراحی، تدوین و گزارش نمایند.

رفرنس ها توسط همکار اپیدمیولوژیست اغلام شده است. ص ۶۵ سرفصل های بازنگری شده سال ۹۷ می باشد.

امتحان به صورت ارزیابی مستمر کلاسی ۱۰٪، پروژه کلاسی ۱۵٪ و ۷۵٪ امتحان کتب پایانی می باشد

شروع کلاس ۱۴۰۱/۰۱/۲۲